

Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2026/330/14

Zápis z 21. řádného zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, konaného v Iris Hotelu Eden, Vladivostocká 2, Praha 10, 3. prosince 2025 od 10:00 do 11:30, oběd 11:30 – 12:30.

Seznam přítomných členů: viz prezenční listina.

Oficiální program zasedání:

Úvodní slovo

- Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
- zástupce Evropské komise

Závěrečná zpráva o implementaci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020

Výhled na programové období 2028+

Různé

Závěr

Oběd

Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) 2014–2020 (MV) *Jan Kříž, vrchní ředitel řízení sekce ekonomiky životního prostředí (dále jen předseda)*, který přivítal přítomné členy a zástupce Evropské komise (EK). Seznámil přítomné s programem jednání. Zdůraznil, že toto jednání je bilanční, jeho hlavním cílem je informace o konečné implementaci programu, vyhodnocení naplnění jeho cílů a schválení závěrečné zprávy. Uvedl, že OPŽP 2014–2020 stanovené cíle splnil, podpořilo se mnoho úspěšných projektů a byly využity všechny přidělené finanční prostředky. Po schválení závěrečné zprávy i Evropskou komisí bude činnost výboru ukončena. Uvedl, že v druhé části jednání budou poskytnuty informace o přípravě nového programového období 2028+. Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 28 členů přítomno. V průběhu jednání se stav měnil s příchodem a odchodem členů MV. Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili.

Monitorovací výbor OPŽP 2014–2020 schválil program tohoto zasedání.

Katarina Hobzová (EK) poděkovala za pozvání na poslední zasedání MV pro OPŽP 2014–2020. Ocenila výsledky OP a zdůraznila, že dosažené úspěchy nejsou samozřejmostí ani v evropském kontextu. Vyzdvihla pozitivní příklady podpořených projektů, mimo jiné revitalizace vodních toků, které byly prezentovány i na evropské úrovni během setkání environmentálních a řídicích orgánů z členských států Evropské unie v říjnu tohoto roku v Praze. Ocenila uplatňování partnerského přístupu během existence MV a vysokou úroveň komunikace ze strany řídicího orgánu a aktivní účast členů MV na zasedáních, která je příkladem dobré praxe implementace kohezních fondů. Upozornila na další formální kroky – předložení závěrečné zprávy do 15. února 2026 a následné schválení závěrečného účtu Evropskou komisí, přičemž informovala, že proces uzavírání by měl být v principu administrativně jednodušší než v minulém období (podle pokynů k uzavírání operačních programů pro období 2014–2020¹). Závěrem vyjádřila přání, aby Česká republika úspěšně dokončila uzavření programu a pokračovala v kontinuitě využívání zkušenosti mezi programovými obdobími a tento trend udržela i pro nové období.

Předseda stručně popsal i implementaci v oblastech, které se v průběhu programového období potýkaly s nějakými problémy či se jejich způsob administrace pro období 2021–2027 na základě zkušeností z období 2014–2020 změnil. Uvedl, že u drobných projektů v krajině i energetických úspor v budovách byli žadatelé v období 2014–2020 zatíženi složitou administrativou, což vedlo k zavedení projektových schémat a paušálních plateb v OPŽP 2021–2027. Tyto změny výrazně zjednodušily proces zejména pro žadatele a zvýšily počet realizovaných projektů. Pilotní finanční nástroj zaměřený na environmentální rizika přinesl cenné poznatky, které vedly k rozšíření návratných forem financování v OPŽP 2021–2027. Kotlíkové dotace byly v období 2014–2020 plošné, zatímco v období 2021–2027 již zohledňují sociální téma a zaměřují se pouze na zranitelné domácnosti. Podpora energetické účinnosti se rozšířila z veřejných budov i na infrastrukturu, a to například na renovace vodojemů či čistíren odpadních vod.

Závěrečná zpráva o implementaci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020

Zdeněk Špringar (Ministerstvo životního prostředí, dále jen MŽP) informoval o obsahu a harmonogramu zpracování závěrečné zprávy programu. Shrnl změny v alokaci OPŽP, implementaci projektů i vyhlášené výzvy za celý průběh programového období. Informoval jak o realizaci projektů fázovaných z programového období 2007–2013, tak o projektech fázovaných do období 2021–2027. Zhodnotil implementaci v rámci územní dimenze a seznámil přítomné s výsledky finančního nástroje

Eva Mikulcová (MŽP) informovala o podporovaných opatřeních a dosažených efektech v rámci prioritní osy 1, která zahrnovala dva hlavní směry podpory: vodohospodářskou

¹ [Pokyny k uzavírání operačních programů určených k čerpání pomoci z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu \(2014–2020\)](#)

infrastrukturu a projekty adaptace na změnu klimatu. V oblasti vodohospodářské infrastruktury byly financovány vodovody, úpravní vod, kanalizace a čistírny odpadních vod. Projekty adaptace zahrnovaly protipovodňová opatření, stabilizaci sesuvů půdy a hospodaření se srážkovými vodami (vsakovací prvky, akumulční nádrže, zelené střechy). Představila také 2 realizované projekty, a to *Svratka nad Židlochovicemi: Povodňový park* a *Intenzifikace ČOV Slaný - Blahotice*.

Miloš Cimbulka (MŽP) informoval o podporovaných opatřeních a dosažených efektech v rámci prioritní osy 2, která se zaměřovala na ochranu ovzduší. Uvedl, že největší část finančních prostředků byla určena na kotlíkové dotace, které v rámci OPŽP umožnily výměnu více než 90,5 tisíc zastaralých kotlů. Kotlíkové dotace se staly jedním z nejúspěšnějších dotačních titulů, inspirovaly i další státy EU a měly zásadní dopad na kvalitu ovzduší. Dále představil realizovaný projekt *Opava: Snížení emisí mlýnu*.

Zdeněk Špringar (MŽP) informoval o podporovaných opatřeních a dosažených efektech v rámci prioritní osy 3, v rámci které byly podporovány projekty v oblasti odpadů a sanace ekologických zátěží. Podporována byla opatření na prevenci vzniku odpadu (např. kompostéry, reuse centra, door-to-door systémy), nakládání s odpady a rekultivace starých skládek. Novinkou pro období 2014–2020 byla podpora potravinových bank, která přinesla významný environmentální i sociální přínos, a prevence jednorázového plastového nádobí. Významně se rozvinula infrastruktura pro třídění odpadů – kontejnery a sběrné dvory jsou dnes téměř v každé obci. Součástí prioritní osy byla také sanace starých ekologických zátěží a snížení environmentálních rizik, kde byl aplikován pilotní finanční nástroj. Dále představil 2 realizované projekty, a to *Pořízení strojního zařízení na třídění textilního a oděvního odpadu* příjemce Diakonie Broumov a *Odstranění staré ekologické zátěže v lokalitě bývalé rafinerie OSTRAMO v Ostravě - 1. a 2. etapa*.

Iva Čech (MŽP) informovala o podporovaných opatřeních a dosažených efektech v rámci prioritní osy 4, kde byly podporovány projekty na ochranu přírody a krajiny s cílem zajistit příznivý stav chráněných území, ohrožených druhů a obnovu ekosystémů. Podporovány byly projekty péče o chráněná území, ochrany druhů a likvidace invazních rostlin, revitalizace vodních toků, obnova lesů a protierozní opatření, stejně jako zakládání zelené infrastruktury v sídlech. Poptávka po těchto projektech výrazně převýšila alokaci, což ukazuje jejich vysokou potřebnost. Představila realizovaný projekt *Mokřady Kozmické ptačí louky*, který byl realizovaný v několika etapách, přičemž na každou etapu byl podán samostatný projekt. Projekt je příkladem praktické realizace evropské strategie Nature Restoration Law a přinesl nejen ekologické, ale i estetické a vzdělávací přínosy.

Miloš Cimbulka (MŽP) informoval o podporovaných opatřeních a dosažených efektech v rámci prioritní osy 5, která se zaměřovala na energetické úspory a využití obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách. Největší část prostředků byla určena na snížení energetické náročnosti budov a instalaci OZE, další cíle podporovaly výstavbu nových budov

v pasivním či plusovém standardu a úspory v budovách ústředních vládních institucí. Zpočátku byl zájem o podporu z této prioritní osy nízký, ale postupně výrazně vzrostl, což vedlo k vytvoření velkých zásobníků projektů a následnému přepodání části projektů do Národního plánu obnovy. Některé projekty na výstavbu nových veřejných budov jsou fázovány do období 2021–2027. V závěru prezentace představil realizovaný projekt *Stavba základní školy ve městě JESENICE v pasivním standardu*, který kombinuje fotovoltaiku, tepelná čerpadla, zelené střechy a systémy hospodaření s vodou.

Předseda poděkoval za prezentace jednotlivých prioritních os a zdůraznil význam dosažených efektů. Ocenil konkrétní dopady projektů na životní prostředí, což je klíčové pro hodnocení úspěšnosti programu.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil kontext k finančnímu dočerpání programu v závěru programového období. Vysvětlil, z jakého důvodu bylo na konci programového období využito tzv. „SAFE-CARE“ pro dočerpání alokace programu. Uvedl, že v roce 2021 program čelil výraznému přezávazkování a bylo tak nutné kvůli pravidlům uvedených v metodice finančních toků zastavit podporu nových projektů. Následně však v roce 2022 došlo k nečekanému pádu projektů zejm. vlivem vysoké inflace, což způsobilo propad čerpání. Nové projekty už nebylo možné z časového hlediska připravit, proto bylo využito nově schválené Nařízení Evropského parlamentu a Rady, SAFE-CARE.

Alexandra Skopcová (MŽP) upřesnila, že OPŽP nefinancoval sanaci lagun Ostramo, ale jinou lokalitu – rafinérii Ostramo, která byla kontaminována v důsledku výroby ropných produktů. Laguny Ostramo jsou sanovány z prostředků ministerstva financí na základě ekologické smlouvy, zatímco rafinérie Ostramo žádnou ekologickou smlouvu neměla, a proto byla sanace financována z OPŽP. Projekt patřil mezi největší a nejnákladnější v oblasti starých ekologických zátěží a probíhal etapově, přičemž některé práce pokračují i v období 2021–2027.

Jitka Seitlová (Senát parlamentu ČR) vznesla dotazy, a to kolik finančních prostředků z projektů z OPŽP bylo směřováno do strukturálně postižených regionů (Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj) a jaká opatření byla provedena na revitalizovaných 11 km vodních toků v rámci prioritní osy 1, jaké byly jejich náklady a zda se jednalo o přírodě blízká řešení nebo nákladné technické (např. betonové) úpravy?

Předseda odpověděl, že **informace o objemu prostředků a počtu projektů realizovaných ve strukturálně postižených regionech budou zaslány spolu s finálním zápisem z jednání.**

Jaroslav Michna (MŽP) potvrdil, že údaje o čerpání prostředků a počtu projektů ve strukturálně postižených regionech budou vyexportovány z informačního systému a poskytnuty. Doplnil, že územní dimenze OPŽP je primárně dána potřebami životního prostředí, nicméně příkladem regionální podpory jsou kotlíkové dotace, kde největší alokace

směřovala do Moravskoslezského kraje a významné podíly do Ústeckého a Karlovarského kraje.

Martin Kubica (SFŽP) doplnil, že kromě OPŽP je pro podporu projektů v diskutovaných regionech možné využít také Operační program Spravedlivá transformace, který je zaměřen výhradně na strukturálně postižené regiony. Tento program obsahuje speciální opatření pro tyto regiony a zároveň poskytuje podporu projektům obdobného charakteru jako OPŽP, například zateplování budov či nakládání s odpady, s vyčleněnými alokacemi přímo pro tato území.

Jitka Seitlová (Senát parlamentu ČR) doplnila, že situace strukturálně postižených regionů je rozdílná – Moravskoslezský kraj je na tom hospodářsky lépe než některé sousední kraje a než Ústecký a Karlovarský kraj. Zdůraznila potřebu zohlednit tyto rozdíly při alokaci prostředků a zaměřit se na menší hospodářsky a sociálně znevýhodněné jednotky uvnitř krajů.

Předseda potvrdil, že pro období 2028+ probíhá vyjednávání samostatné evropské obálky pro Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj. Souhlasil, že je nezbytné rozlišovat situaci uvnitř krajů, protože některé oblasti Moravskoslezského kraje jsou na tom daleko lépe než například Karviná. K dotazu na revitalizaci vodních toků uvedl, že **informace k 11 km revitalizovaných toků v prioritní ose 1 budou zaslány spolu s finálním zápisem z jednání**, přičemž opatření by měla být přírodě blízká, tj. v souladu s environmentálními principy programu.

Eva Mikulcová (MŽP) dodala, že indikátor v prezentaci se vztahoval ke specifickému cíli 3.1 – protipovodňová opatření, která zahrnovala přírodě blízká řešení, nikoli betonová koryta.

Kateřina Matoušková (Ministerstvo financí) požádala, v souvislosti s přílohou č. 4 závěrečné zprávy k finančním nástrojům, která byla do zprávy doplněna na základě vznesené připomínky, o vyjasnění některých údajů na pracovní úrovni.

Předseda souhlasil, že **mezi relevantními pracovníky MŽP a MF dojde na pracovní úrovni k vyjasnění údajů uvedených v nové příloze č. 4 závěrečné zprávy.**

Členové monitorovacího výboru OP ŽP 2014–2020 schválili Závěrečnou zprávu o implementaci Operačního programu Životní prostředí a souhlasí s tím, aby řídicí orgán provedl aktualizaci údajů uvedených v závěrečné zprávě. Zejména půjde o úpravy na základě zjištění z auditů, připomínek Ministerstva financí, připomínek Ministerstva pro místní rozvoj, úpravy indikátorů a finančních dat v návaznosti na ukončování programu či úpravy na základě dalších okolností, které nebyly v době schválení Závěrečné zprávy známy, a tudíž do ní nemohly být zapracovány. Veškeré aktualizace provedené v Závěrečné zprávě budou ze strany řídicího orgánu zapracovány do změnového listu.

Členové monitorovacího výboru dále souhlasili s tím, aby řídicí orgán po provedení této aktualizace odeslal Závěrečnou zprávu Evropské komisi. Řídicí orgán po odeslání Závěrečné zprávy Evropské komisi, bez zbytečného odkladu, zašle členům monitorovacího výboru pro informaci upravenou verzi závěrečné zprávy společně se změnovým listem.

Členové monitorovacího výboru dále udělili mandát řídicímu orgánu k vypořádání a zapracování případných připomínek EK do Závěrečné zprávy a souhlasili s tím, aby řídicí orgán na základě obdržených připomínek provedl aktualizaci údajů uvedených v závěrečné zprávě odeslané Evropské komisi v únoru 2026. Veškeré nové aktualizace provedené v Závěrečné zprávě budou ze strany řídicího orgánu opět zapracovány do změnového listu.

Členové monitorovacího výboru dále souhlasili s tím, aby řídicí orgán po provedení této druhé aktualizace odeslal upravenou Závěrečnou zprávu Evropské komisi, přičemž řídicí orgán poté, bez zbytečného odkladu, zašle členům monitorovacího výboru pro informaci upravenou verzi závěrečné zprávy společně se změnovým listem.

Výhled na programové období 2028+

Sandra Illínová (MMR-NOK) představila aktuální informace o přípravě programového období 2028+.

Závěr

Předseda na závěr poděkoval členům MV za aktivní účast a ukončil jednání.

Shrnutí úkolů z jednání:

- Informace o objemu prostředků a počtu projektů realizovaných ve strukturálně postižených regionech budou zaslány spolu s finálním zápisem z jednání.
- Informace k 11 km revitalizovaných toků v prioritní ose 1 budou zaslány spolu s finálním zápisem z jednání.
- Mezi relevantními pracovníky MŽP a MF dojde na pracovní úrovni k vyjasnění údajů uvedených v nové příloze č. 4 závěrečné zprávy.

Zapsala: Ing. Šárka Fajkoš, odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Mgr. Jiří Petřivalský, vedoucí odd. monitoringu a evaluací fondů EU

Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU

Schválil: Ing. Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí